

HET NEDERLANDS GOLF MUSEUM NEEMT U MEE IN DE GESCHIEDENIS VAN EEN STOKOUDE SPORT

Door: Ellen Klaasse-Derks.

Het zijn de verhalen achter de objecten die het Nederlands Golf Museum tot leven brengen. Van mensen die over vroeger en nu kunnen vertellen. In deze aflevering is het woord aan golfhistoricus Robin Bargmann, die het museum drie antieke sundaysticks schonk.

Sunday sticks als stil protest tegen golfverbod op zondag

Ze zijn niet gemaakt om er golf mee te spelen. Werp je een vluchtige blik op de Sunday sticks, die met dank aan Robin Bargmann sinds kort in het Nederlands Golf Museum prijken, dan krijg je de indruk dat het antieke golfclubs zijn. Totdat je ontdekt dat de grip ontbreekt en zich op die plek een stevige koperen punt bevindt. Het zijn dan ook geen golfclubs maar wandelstokken.

Alsof hij een fotografisch geheugen heeft, weet Bargmann vele verhalen over de historie van de golfsport te vertellen, doorspekt met details. Zo ook over deze Sunday sticks. "In het doopsgezinde Schotland was het tot de Tweede Wereldoorlog verboden om op zondag, de Sabbat, golf te spelen", vertelt hij. "Dat was uiteraard niet makkelijk in een land waar golfen een volkssport is. Ook toen waren er al enorm veel golfbanen, fraai verweven met het stadslandschap en omringd door vele wandelpaden. In plaats van

een ronde golf te spelen, wandelde men dan op zondagen over de baan, ondersteund met deze zogenaamde Sunday sticks. Wellicht om de draak te steken met dit verbod, als een vorm van stil protest. Maar tegelijk ook een uiting van liefde voor het golfspel. Deze wandelstokken zijn intussen een geliefd en daarom ook kostbaar verzamelobject geworden."

Ballen slaan in de tuin

De bijna zeventigjarige Bargmann was jurist in het bankwezen, maar is inmiddels met pensioen. In zijn rol als golfhistoricus is hij echter nog lang niet uitgespeeld. In 2010 publiceerde hij een gewichtig boek met prachtige illustraties over de ontwikkeling van het golfspel door de eeuwen heen. Hij heeft Nederlandse roots, maar bracht zijn jeugd grotendeels in het buitenland door. Zijn vader werkte voor Handelsmaatschappij Hagemeyer en werd in verschillende landen gestationeerd. In Kenia sloeg Bargmann zijn eerste golfbal, zo rond zijn zesde levensjaar. "Mijn vader was lid van de Royal Nairobi en had een oude mashie hickory golfstok korter gemaakt voor mij, zodat ik er in onze tuin mee kon oefenen. Die was daar ruim genoeg voor, je kon er makkelijk 200 meter slaan."

Toen het gezin naar Nederland terugkeerde en een woning in Santpoort betrok, werd zijn vader lid van de Kennemer Golf & Country Club in Zandvoort, maar Robin mocht er niet bij. "Hij was best streng en wilde dat ik ging zwemmen en voetballen, wat ik ook deed. Ondertussen bleef ik zeuren om ook te mogen golfen, net zo lang totdat hij overstag ging." En zo werd de veertienjarige Robin bij de Kennemer ingelijfd. Een levenslang verbond. Hij golft er nog steeds.

Corpulente mentor

Bij de Kennemer leerde hij bestuurslid Stefan van Hengel kennen, die hem interesseerde voor de geschiedenis van de golfsport. "Hij was bankier en te corpulent om te kunnen spelen, maar wist wel alles van golfen af, met name over de geschiedenis. Als ik met hem in zijn witte Porsche meereed, op weg naar een wedstrijd, praatte hij er eindeloos over en deed ik mijn ogen dicht om alles wat hij me erover vertelde in me op te kunnen zuigen.

Het lijken golfclubs, maar het zijn echte wandelstokken

"In het doopsgezinde Schotland was het tot de Tweede Wereldoorlog verboden om op zondag golf te spelen. In plaats daarvan wandelde men over de baan, ondersteund met de zogenaamde Sunday sticks als wandelstok."

Ik was enorm geboeid door zijn brede kennis. Ja, je kunt wel zeggen dat ik uiteindelijk in zijn voetsporen ben getreden. Al was dat tientallen jaren later."

Van Hengel publiceerde het boek 'Early Golf', dat verscheen ter ere van het 75-jarig bestaan van de Kennemer Golf & Countryclub. Helaas kreeg hij niet de kans het boek te herschrijven voor het 100-jarig jubileum van de club. Hij overleed min of meer in het harnas, toen hij in Schotland was voor de presentatie van zijn boek aan The Royal and Ancient Golf Club of St Andrews. Een grote eer voor Van Hengel. Als een van de gasten was Bargmann daar ook op dat moment. "Hij kwam niet opdagen voor de presentatie en men belde naar zijn verblijf om te informeren waar hij bleef. De eigenaresse nam een kijkje in zijn kamer en trof hem dood op bed aan, naar haar zeggen met zijn boek in zijn handen", herinnert Bargmann zich die trieste gebeurtenis. Van Hengel werd slechts 60 jaar en de derde negen holes van de Kennemer zijn naar hem genoemd. Zo wordt zijn naam nog steeds in ere gehouden.

Parafernalia met een verhaal

Na het overlijden van zijn mentor nam Bargmann het stokje als golfhistoricus min of meer vanzelfsprekend van hem over. "Ik vertelde alles door wat ik van hem geleerd had en werd lid van historische gezelschappen." Het boek dat hij schreef ter ere van het 100-jarig bestaan van de Kennemer is een hommage aan Van Hengel. Het heeft deels dezelfde titel: 'Serendipity of Early Golf.' De toevoeging Serendipity

wil zeggen: zoekt en gij zult ook iets anders vinden.

Een wijsheid waarmee hij als golfhistoricus voortdurend wordt geconfronteerd. In zijn continue zoektocht naar boeken die zijn honger naar nieuwe feiten over de golfhistorie moeten stillen, stuit hij regelmatig op parafernalia, die even zo goed een verhaal vertellen. De Sunday sticks, waarvan één tevens voorzien van een klassieke gestreepte paraplu, verwijzen naar een verleden waarin het geloof de harde eis stelde dat je na een werkweek vol verplichtingen niet mocht gaan golfen op de vrije zondag gewijd aan de Heer. Een verleden dat ons leert dankbaar te zijn voor de verworvenheden van nu.

John Ott, conservator van het museum, met de Sunday stick voorzien van paraplu op Golfbaan Bleijenbeek

Robin Bargmann demonstreert de Sunday sticks

**NEDERLANDS
GOLF
MUSEUM**

WORDT VRIEND

Het Nederlands Golfmuseum is gevestigd op Landgoed Bleijenbeek in Afferden, een landgoed met onder meer een golfbaan. Het bouwen van een museum kost veel geld. Wordt Vriend van het Nederlands Golfmuseum en help mee aan de verdere ontwikkeling van het boeiende reizen in de tijd. Kijk op onze website om te lezen hoe je Vriend kunt worden.

LANDGOED GOLFBAAN BLEIJENBEEK | AFFERDEN | WWW.GOLFMUSEUM.NL